

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Chřipka versus koronavirus - podobnosti a zásadní rozdíly, situace k 18.3.2020

Zatímco projevy jsou u obou onemocnění podobné (hlavně suchý kašel, horečka, dušnost), liší se podíl onemocnění se závažným průběhem.

Přenos: Virus chřipky a virus SARS-CoV-2 (vyvolávající onemocnění COVID-19) se přenáší kapénkami, kontaktem, kontaminovanými předměty nebo povrchy. Z tohoto důvodu jsou uplatňována podobná preventivní hygienická opatření - časté mytí rukou nebo použití dezinfekčních prostředků, řádná "respirační" etiketa (kýchát do ohbí lokte či do papírového kapesníku, který člověk ihned vyhodí).

Šíření: Chřipka má kratší průměrnou inkubační dobu. Čas mezi dvěma pacienty v řetězci přenosů, tzv. sériový interval, je u chřipky kratší než u infekce novým koronavirem SARS-CoV-2, v průměru cca 3 dny versus 5-6 dní. Chřipka se tedy v populaci šíří rychleji než COVID-19. Základní reprodukční číslo R_0 , tj. míra schopnosti nemoci šířit se populací, je u obou nemocí podobné:

- Chřipka R_0 2-3 (1,4-3,9)
- COVID-19 R_0 2-3

Očkování: Chřipka je preventabilní očkováním.

Projevy onemocnění: Zatímco projevy jsou u obou onemocnění podobné (hlavně suchý kašel, horečka, dušnost), liší se podíl onemocnění se závažným průběhem.

- 80 % hlášených případů COVID-19 v Číně mělo mírné až středně závažné průběhy onemocnění (včetně případů bez pneumonie a s pneumonií), 13,8 % případů mělo závažné onemocnění a 6,1 % bylo kritických (respirační selhání, septický šok a/nebo vícečetná orgánová dysfunkce/selhání).
- Počet závažných a kritických průběhů je u COVID-19 výrazně vyšší než pozorujeme u chřipky.
- Na rozdíl od COVID-19 je chřipka hromadně se vyskytující onemocnění, celosvětově dochází každoročně v průměru k 3 - 5 milionům závažných případů chřipky a k 290 000 - 650 000 úmrtí na onemocnění dýchacích cest v souvislosti s chřipkou.

Úmrtí: U infekce koronavirem je 30 až 40x vyšší pravděpodobnost úmrtí, než je tomu u běžné chřipky. Toto v zásadě platí pro všechny věkové kategorie dospělých, u dětí zatím není dostatek dat pro porovnání. Podle dostupných údajů se u onemocnění COVID-19 uvádí celková smrtnost 0,5-2,8 % (konkrétně v Číně 2,3%, v Itálii 2,8% a v Jižní Koreji 0,5%, tj. průměr dle celkového počtu případů okolo 2,5%), výrazně se zvyšuje s věkem, přičemž nejvyšší je u osob nad 80 let (3,7-14,8 %). U chřipky je celková smrtnost maximálně 0,1 %. Vzhledem k tomu, že se jedná o hromadně se vyskytující onemocnění, v ČR v souvislosti s chřipkou zemře každý rok přibližně 1500 osob, samozřejmě ve značném rozptýlu podle závažnosti konkrétní chřipkové epidemie.

Děti

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

- Chřipka: Děti patří k významným přenašečům viru chřipky v populaci. Každý rok celosvětově onemocní chřipkou okolo 5 - 10 % dospělých a 20 - 30 % dětí.
- COVID-19: Podle současných informací je infekce novým koronavirem u dětí stejně pravděpodobná jako u dospělých, ale onemocnění probíhá s mírnějšími projevy; děti mohou být významným zdrojem infekce pro starší populaci.

Rizikové skupiny

- Chřipka: Nejvíce ohroženi závažným průběhem jsou nejmladší děti, starší osoby, osoby s chronickým onemocněním nebo s oslabenou imunitou a těhotné ženy.
- COVID-19: Smrtnost se zvyšuje s věkem; závažným a kritickým průběhem jsou ohroženi spíše starší lidé a pacienti se stávajícím chronickým onemocněním (diabetes, vysoký krevní tlak, kardiovaskulární onemocnění).

Laboratorní a klinické vyšetření:

- Chřipka: V průběhu sezóny respiračních infekcí se zavádí tzv. sentinelový způsob odběru vzorků, tedy laboratorně se nevyšetřují všichni nemocní, kteří se léčí doma (důvodem je jak omezená kapacita laboratoří, tak limitované finanční prostředky zdravotních pojišťoven). I v případě chřipkové epidemie se doporučuje zůstat první tři dny doma a "nenosit" onemocnění do čekárny mezi ostatní osoby + při přetrvávajících potížích nebo zhoršování zdravotního stavu kontaktovat lékaře telefonicky (Pro představu: za 6 epidemických týdnů v sezoně 2018-2019 vyhledalo praktického lékaře s akutní respirační infekcí a chřipkou celkem 996 tisíc osob.)
- COVID-19: celkový počet provedených testů za cca 14 dní v ČR dosáhl 5068 provedených testů celkem. Vzhledem k tomu, že 80 % pacientů s COVID-19 nevyžaduje hospitalizaci, není jejich laboratorní vyšetření nezbytné (v některých zemích se dokonce vyšetřují jen závažné případy). Po dobu léčby je samozřejmě nezbytné dodržovat hygienická pravidla.